

Мироненко О.В., Кіреєва Т.В., Плеханова О.В.

ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК ІЗ СТУДЕНТАМИ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ

Актуальність. Сьогодення вищої медичної освіти декларує студента як споживача освітніх послуг, який має право вимагати від викладача певний рівень надання послуги. Одночасно з тим особливості ментальності студентів-медиків, які закладаються ще на перших курсах при вивченні історії медицини, основ деонтології тощо зводять викладача в ранг вчителя і не дозволяють відкрито критикувати та відверто виставляти вимоги. Демократизація суспільства вимагає від нас, вчителів вищої школи, більш відкритого та мобільного підходу до навчального процесу.

Одним з головних завдань на шляху досягнення цього є налагодження зворотнього зв'язку з студентами. Емоційний відгук, контроль рівня знань, а, насамперед, опитування щодо якості навчання та пріоритетів під час учбового процесу дозволяють проводити його подальше удосконалення.

Мета дослідження: встановити найбільш пріоритетні для студентів методи навчання під час учбового процесу при вивченні дисципліни «внутрішня медицина».

Дизайн дослідження. Студентам 4 курсу 1 медичного та 2 міжнародного факультетів під час проходження курсу навчання на циклі «внутрішня медицина» було запропоновано анкетування. Анкетування проводилось добровільно та анонімно. Кількість студентів – 66. Анкета мала за основу візуально-аналогову шкалу, за допомогою якої студенти мали ранжувати види роботи за значущістю, яку вона має для них особисто.

Питання стосувалися 5 методичних аспектів, які є складовими практичного аудиторного заняття: розбір тестів/клінічних ситуативних задач з бази даних «КРОК-2», опанування методикою проведення та трактування додаткових методів обстеження (лабораторних та інструментальних), робота у ліжка хворого або з амбулаторним пацієнтом, розбір клінічної задачі за темою заняття, розбір теорії згідно з темою, що вивчається.

Оцінку значущості студенти мали провести за шкалою від 0 до 5.

Друга частина анкети включала власні додаткові побажання студентів щодо вдосконалення навчального процесу.

Результати та їх обговорення.

Згідно з отриманими результатами найменшу значущість для респондентів має робота з тестами, лише 17 студентів оцінили її на 5 балів. Також цей вид роботи отримав найбільшу кількість оцінок від 1 до 3, і навіть одну «0». Більшість студентів вважає, що такий вид роботи має бути самостійним.

36 студентів оцінили як одну з найзначніших роботу з опанування практичними навичками, а саме з додатковими методами дослідження, 16 оцінили її на 4 бали, 9 – на 3. Це може свідчити про готовність студентів до навчання самостійній роботі з інструментальними та лабораторними методами діагностики.

Розбір теорії за темою заняття та клінічної ситуаційної задачі на думку студентів мають приблизно рівне значення у педагогічному процесі: по 5 балів віддали відповідно 46 та 44 студенти. Значимість розбору теорії для студентів 4 курсу найвірогідніше зумовлена стрімким накопиченням нових теоретичних знань у науці загалом та медицині зокрема. В умовах постійного оновлення інформації студентам необхідне скерування викладача.

Лідером рейтингу стала робота безпосередньо з хворими: 54 опитуваних виявили бажання працювати в умовах клініки. Слід окремо зауважити, що у додаткових коментарях декількох студентів є зауваження щодо необхідності ще більшого розширення практичної роботи з пацієнтами.

Висновки. Таким чином, встановлено, що найбільше значення для студентів-медиків має можливість навчитися застосовувати теоретичні знання на практиці, про що свідчить високий пріоритет, який віддано роботі з пацієнтами та досить високий – роботі з додатковими методами обстеження. Однак, як і раніше, студенти потребують структуризації та поглиблення знань з допомогою викладача.

Список використаних джерел:

1. Анисимова Д.А., Сергиенко Н.А. Студенты как участники обеспечения качества учебного процесса в университете. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://articlekz.com/article/13274>
2. Байкова, Л.А. Педагогическое мастерство и педагогические технологии: учебное пособие / Л.А. Байкова, Л.К. Гребенкина.— М. : Педагогическое общество России, 2001. — 256 с.
3. Бессонов А.К. Обратная связь в педагогическом взаимодействии преподавателя и студента. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/obratnaya-svyaz-v-pedagogicheskom-vzaimodeystvii-prepodavatelya-i-studenta>